

Norsk pasientskadeerstatning

Viktig melding: Meld deg!

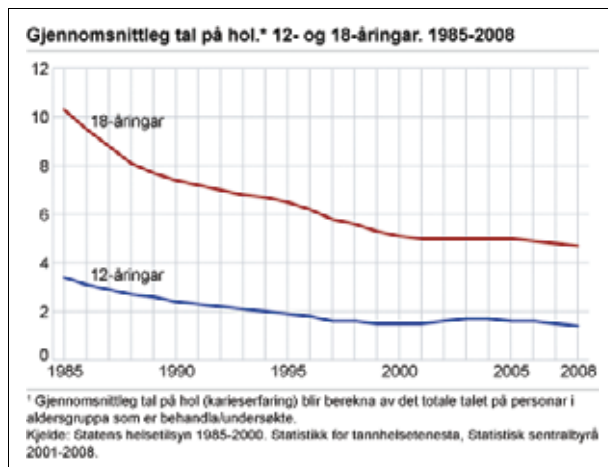
Ingen tannlege i privat praksis bør røre en pasient uten å være tilmeldt Norsk pasientskadeerstatning (NPE). Oppstår det skade på pasient uten at tannlegen har meldt seg eller eventuelt øvrig helsepersonell i virksomheten sin inn i forsikringsordningen kan det komme krav om full erstatning.

Meldingsfristen gikk ut 15. juni i år. 9. juli meldte NPE at det etter en gjennomgang av innmeldingene per 30. juni bare var anslagsvis 72 prosent av landets privatpraktiserende tannleger eller tannlegevirksomheter som hadde meldt seg.

Innmeldingen skal gjøres på NPEs nettsted www.npe.no. Spørsmål rundt registreringen rettes til npeprivat@npe.no (husk å oppgi organisasjonsnummer, firmanavn og mobiltelefonnummer) eller via telefon på 22 99 37 70.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Alt øker i tannhelsetjenesten

Statistisk sentralbyrå (SSB) er kommet med endelige tall for tannhelsetjenesten for 2008. I overkant av to milliarder kroner ble brukt på tannhelse i fylkeskommunene i fjor. Det vil si en økning på 6,6 prosent, eller 130 millioner kroner, i forhold til året før. De gjennomsnittlige tannhelseutgiftene per innbygger var i overkant av 2 140 kroner i 2008, en økning på 40 kroner i forhold til 2007. En stor del av økningen kan tilskrives høyere lønnsutgifter i tannhelsesektoren, melder SSB.

Tallet på årsverk øker også, både for tannleger og tannpleiere, og antallet tannlegespesialister øker. Likeledes antallet utenlandske tannleger.

Totalt har antallet tannleger økt fra 3 800 til 4 100 fra 2004 til 2008. Antallet utenlandske tannleger har i samme periode økt fra 666 til 993, og antallet spesialister har økt fra 200 til 380 avtalte årsverk. Antallet tannpleiere har økt fra 600 til 750. Det er fortsatt flest tannpleiere i offentlig sektor, men den prosentvise økningen er størst i privat sektor.

Det eneste som går ned i følge SSBs tall, er antallet kariesangrep hos 12- og 18-åringene. Det er imidlertid store regionale forskjeller. Blant 12-åringene ligger Hedmark best an med et snitt på ett hull, mens Finnmarks 12-åringene har flest hull i tennene, med et gjennomsnitt på 2,1. Bedringen tilskrives fluor og bedret hygiene samt effekt av forebyggende arbeid.

Eldre fortjener forskning

FOTO: BØRRE-LEIVIND ARJUNUS/SCANPIX NORWAY.

Barn, og deres foreldre, har mye politisk oppmerksomhet. Eldre, og deres omsorgspersoner, har fått liten oppmerksomhet. Det er sagt at et samfunns kvalitet kan bedømmes ut fra hvordan det behandler sine eldre. Det er gledelig å se at unge doktorgradskandidater i Norge har eldres tannhelse som forskningstema. I dette nummeret av Tidende er det presentasjon av to nye doktoravhandlinger, med hver sine faglige vinklinger. Heidi Samson i Bergen har undersøkt tann- og munnstell på sykehjem, og viser at det er mulig å oppnå forbedringer ved hjelp av forholdsvis enkle tiltak innen praktisk tilrettelegging og opplæring. Den andre doktoravhandlingen av Dorita Preza i Oslo har sett på den komplekse mikrofloraen ved rotkaries, en tilstand som er høyst aktuell hos eldre. Utviklingen i befolkningen tilsier at eldres orale helse er et tema som bør være gjenstand for forskningsinnsats, med påfølgende kliniske og politiske tiltak.

FOTO: FELIX OPPENHEIM/SCANPIX.

FOTO: IMAGES.COM/COBBIS.

Ph.d.-graden

Nye doktorgrader i Norge har nå betegnelsen ph.d., som også brukes i mange andre land. Betegnelsen ph.d. står for philosophiae doctor, og er ikke en fagspesifikk betegnelse. Gradene dr. odont., dr. med., dr. psychol. osv. gis ikke lenger. Dette er en følge av den mye omdiskuterte «kvalitesreformen» i høyere utdanning, som blant annet skulle gi internasjonale gradsbetegnelser. Ph.d.-graden er en 3-årig forskerutdanning som omfatter en opplæringsdel og en forskningsdel (gradsarbeidet), og som er en påbygning etter mastergrad eller tilsvarende, f.eks. tannlegeutdanning. Det er nå mulighet for å ta både klinisk spesialistutdanning og doktorgrad parallelt, såkalt dobbeltkompetanseløp. I Norge finnes også graden dr. philos. som er en åpen doktorgrad for kandidater innen alle fagdisipliner, men som ikke følger det organiserte opplæringsprogrammet som ph.d.-graden innebærer. Det ser ut som den norske skrivemåten er ph.d., men det er flere skrivemåter i ulike land, blant annet PhD og Ph.D. Språkrådet er i ferd med å vurdere skrivemåtene (og uttalen) for denne og andre akademiske gradsbetegnelser.

Amerikanske helsemyndigheter reklassifiserer amalgam

Amerikanske Food and Drug Administration (FDA), som forvalter regulatoriske aspekter ved medikamenter og medisinsk utstyr i USA, har nå vedtatt nye godkjenningsregler for amalgam til tannfyllinger. Det har vært en åre-

lang prosess som er basert på både høringer og vitenskapelige gjennomganger.

Reguleringene ble satt i verk den 28. juli 2009 (1). I korthet og enkelthet går det ut på at amalgam reklassifiseres til «Class II», som vil si produkter med moderat helseisiko. Tidligere var det snakk om «Class I», som representerte lav-risiko-produkter. Reklassifiseringen gir anledning til at myndighetene kan pålegge spesielle kontrolltiltak («special controls»). Disse vil innebære krav om varselstekster både med hensyn til pasienter og tannhelsepersonell, og produkt-dokumentasjon for øvrig. Endringen i klassifisering er hverken overraskende eller dramatisk, og det er ikke snakk om et amalgamforbud som i Norge.

Den amerikanske tannlegeforeningen (ADA) er ikke uenig i endringene, men fremholder at amalgam er et trygt, nyttig og billig materiale, og at det ikke bør pålegges spesielle kontrolltiltak eller advarsler (2).

1. FDA. Dental amalgam: <http://www.fda.gov/MedicalDevices/ProductsandMedicalProcedures/DentalProducts/DentalAmalgam/default.htm>

2. ADA. News: <http://www.ada.org/prof/resources/pubs/adanews/adanewsarticle.asp?articleid=3675>

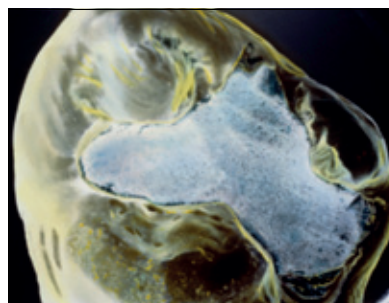

FOTO: KEITH, CUSTOM MEDICAL STOCK PHOTOS/SCIENCE PHOTO LIBRARY.

Ingen spesiell beredskap for tannleger

Helsedirektoratet forbereder seg på en tre måneder lang intensivperiode i forbindelse med en eventuell svineinfluensapandemi. For å sikre bemanning av helsepersonell, særlig på sykehus og i sykehjem vil arbeidsmiljøloven fravikes på visse punkter i denne perioden. Dette vil særlig gjelde overtidsbestemmelsene. Pensjonister og andre som nettopp har forlatt helseyrkene vil

kunne bli bedt om å komme tilbake i tjeneste. Helsepersonell vil også kunne bli pålagt andre oppgaver enn normalt, som for eksempel renhold og rydding. Man vil i første omgang base seg på frivillighet, men beordring kan bli aktuelt. Med unntak av de sykehusansatte, vil tannlegene ikke bli berørt av dugnaden i intensivperioden.

For øvrig skal smittevernet være godt nok hos tannlegene, dersom alle regler følges. Det er ikke satt inn noen ekstra tiltak i forbindelse med svineinfluensaen.

Dersom tannlegen selv blir syk skal han eller hun gjøre som alle andre yrkesaktive. Regelen nå er å holde seg unna jobben i syv dager, og ikke oppsøke legekontor.

NTF vil holde seg oppdatert om hvordan tannlegene skal forholde seg til A(H1N1)-situasjonen til enhver tid, og formidle all nødvendig informasjon til sine medlemmer via www.tannlegeforeningen.no.

PÅ NETT

Siste nytt om A(H1N1)

Helsemyndighetene har opprettet nettstedet www.pandemi.no, hvor en kan finne siste nytt om svineinfluensaen. Her er alt samlet på ett sted: en finner informasjon om hva en skal gjøre for å redusere smittefare, fersk oppdatering om situasjonen i Norge og utlandet.

Oppsummert forskning

Helsebiblioteket.no har laget en lenkesamling over de beste stedene å finne oppsummert forskning. På adressen www.helsebiblioteket.no/oppsummert+forskning finner en i tillegg en sjekkliste for kritisk vurdering av systematiske oversikter. Et eget punkt for tannhelse inneholder foreløpig to oppsummeringer: «Effekt av røyking på utfallet av periodontittbehandling» og «Helseeffekt av å skifte ut amalgamfyllinger ved mistanke om plager eller helseskader fra amalgam». Rapportene er laget av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.